

ikke engang i hans sidste Foredrag var en skarp Opfattelse af hvad jeg har sagt. Hvad jeg sagde, var nemlig det, — hvis det kunde lykkes mig at gjøre det aldeles klart, — at Borgernes Gyne til at opfatte den gjældende Retsstilstand hverken bliver større eller mindre, enten tidligere Forordninger, Placater eller Patentter forandres ad den constitutionelle Lovs Bei eller ad den kongelige Anordnings Bei; thi i begge Tilfælde bliver baade den constitutionelle Lov og den kongelige Anordning kundgjort paa den i Landet gjældende Maade. Jeg taler aldeles ikke om, hvilken Rolle der er anvist kongelige Resolutioner, men her er kun Spørgsmaal om den, som det synes, for den ærede Rigsdagsmand overraskende Opdagelse, at man, naar man havde faaet et nyt Begreb om Forskjellen imellem Lov og Anordning, var nødsaget til ogsaa at anvende dette nye Begreb paa den foregaaende Tid, da Forskjellen ikke paa denne Maade var tilstede, og med Hensyn dertil gjentager jeg, at Borgernes Gyne og Lethed til at kende den gjældende Retsstilstand er lige stor og lige ringe, enten Forandringen iværksættes ad den constitutionelle Lovs eller den kongelige Anordnings Bei; thi Kundgjørelsesmaaden, Læselesningen, Publicationen og Alt, hvad dermed staaer i Forbindelse, er ganske den samme, enten det er en constitutionel Lov, der bekendtgjøres til Efterretning for Alle og Enhver, eller en kongelig Anordning. Naar iøvrigt en æret Rigsdagsmand (Grundtvig) har fundet Stof til sørgelige Betragtninger ved denne Sag, og foreholdt mig den store Napoleons Exempel, saa vil jeg spørge det ærede Medlem, om han da virkelig troer, at jeg ikke veed, hvorledes det hænger sammen dermed, og om han veed, at man ikke i Frankrig har naaet det Maal, som den Holbæske Rigsdagsmand (Tscherning) vilde naae ved den antydede lille Lov og med Regjeringens Understøttelse, som jeg desværre ikke kunde give ham Tilfagn om. Ja, man fik i Frankrig rigtignok store Ting; man fik en borgerlig Lovbog, en Straffelovbog og flere andre Lovbøger, dog ikke alle ligesaa hurtigt som den første, men man fik ikke en Samling af Love, som affaffede alle de ældre

Anordninger, man fik ikke en administrativ Lovbog, og det var navnlig en saadan, hvorom der her har været reist Spørgsmaal. Jeg tør paastaae, at Enhver, der kender Noget til Forholdene i denne Henseende, enten her i Landet eller andre Steder, vil give mig Ret i, at det Arbejde, at ombanne hele den ældre Ret i en ny Lovs eller Forordnings Form, er idetmindste et Aarhundredes Arbejde (Tscherning: Ja, det er en reen Umulighed!). Ja, det er idetmindste et Aarhundredes Arbejde.

Grundtvig: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har allerede talt to Gange, men, hvis det er for en kort Bemærkning, skal jeg give ham Ordet.

Grundtvig: Ja, efter den Gang, jeg har seet fulgt i mit Fædreland, kan jeg vel paa en Maade give den ærede Minister Ret med det Hundredeaarsarbejde.

Da ellers Ingen begjærede Ordet, fattes Lovforslagets Overgang til 2den Behandling under Afstemning ved Navneopraab, der var begjært af: A. Larsen, Andresen, Lundgaard, Jochumsen, R. Olsen, J. A. Hansen, Müllen, M. Andersen, Frølund, Sønderby, Hasle og J. Jensen, og blev, som det af nedenstaaende Riste vil sees, vedtagen med 84 Stemmer mod 6.

Ja.

Andersen; Barfod; Christensen, C. A. F.; Jung; Abrahamson; Andresen; Brockdorff; Christensen, Chr.; Christensen, J.; Christoffersen; David; v. Doctum; Eckardt; Fischer; Frølund; Glahn; Gomard; Gram; Grundtvig; Hage, A.; Hage, H.; Hammerich; Hansen, C. A. H.; Hansen, J. A.; Hansen, N. A.; Hansen, N. B.; Hansen, B.; Hasle; Haselbalch; Jacobsen; Jensen, Chr.; Jensen, H.; Jensen, J.; Jensen, P.; Jespersen; Jochumsen; Junker; Jørgensen; Kayser; Kjær; Knudsen, Peder; Knudsen, Poul; Larsen, A.; Larsen, R. P. C.; Larsen, L. C.; Lehmann; Lindahl; Lindberg; Lundgaard; Lyhøgaard;